

Nr 158.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående inköp för telegrafverkets räkning av fastigheten Heimdal nr 1 i Stockholm; given Stockholms slott den 8 mars 1946.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Torsten Nilsson.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 8 mars 1946.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, ERLANDER, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Nilsson:

I skrivelse den 20 februari 1946 har *telegrafstyrelsen* hemställt om anvisande av medel till inköp för telegrafverkets räkning av fastigheten nr 1 inom kvarteret Heimdal (Norrtullsgatan 47) i Stockholm.

Styrelsen har till en början meddelat, att telegrafverket inom denna fastighet sedan år 1915 förhyrt lokaler, vilka från början disponerats för utprovning av ett automatiskt telefonsystem. År 1922 hade lokalerna tagits i anspråk för den nuvarande automatiska telefonstationen Norra Vasa, vilken station då betingade en kostnad av 1 500 000 kronor. Till stationen vore för

närvarande anslutna cirka 8 500 abonnenter inom norra delen av Vasastaden. Telegrafverkets hyresutgift för lokalen utgjorde 6 000 kronor per år, vartill komme kostnaden för lokalernas uppvärmning. Nuvarande hyra hade utgått oförändrad sedan år 1930, varför telegrafverket med hänsyn till den allmänna hyresstegring, som inträtt sedan nämnda år, åtnjutit en synnerligen förmånlig hyra.

Styrelsen upplyser därefter, att fastighetsägarna numera meddelat, att de icke ämnade förnya hyreskontraktet beträffande dessa telegrafverkets lokaler, då de på grund av den ena delägarens höga ålder önskade försälja fastigheten. Samtidigt hade emellertid ägarna förklarat sig villiga lämna telegrafverket förtursrätt att förvärva densamma till ett pris av 500 000 kronor, oaktat det funnes spekulanter, som vore villiga betala ett högre pris. Som villkor hade härvid uppställts, att köpet skulle vara avslutat inom en mycket kort tidsfrist och att fastigheten skulle tillträdas av telegrafverket senast den 1 juli 1946.

Styrelsen hade, upplyser styrelsen vidare, uppdragit åt arkitekten Carl Åkerblad i Stockholm att värdera fastigheten. Efter fullgjort uppdrag hade arkitekten Åkerblad avgivit det utlåtandet, att fastigheten i befintligt skick borde åsättas ett värde av 475 000 kronor. Vid underhandlingar med ägarna om reduktion av det begärda priset hade dessa emellertid förklarat sig icke kunna godtaga ett pris understigande 500 000 kronor. Frågan om det planerade fastighetsköpet hade även för yttrande underställts byggnadsstyrelsen, som därvid anfört, att den funne den begärda köpeskillingen för hög. Nu utgående hyror ansåge byggnadsstyrelsen visserligen förhållandevis låga, men en höjning av dessa till de belopp, som upptagits i arkitekten Åkerblads kalkyl, ansåges icke försvarlig. Efter samråd med statens byggnads-lånebyrå hade byggnadsstyrelsen för sin del beräknat fastighetens värde till omkring 400 000 kronor. Samtidigt hade emellertid byggnadsstyrelsen framhållit, att frågan huruvida ett inköp av fastigheten till det begärda priset kunde motiveras med hänsyn till den dyrbara telefonstationsutrustning, som inrymdes i densamma, undandroge sig styrelsens bedömande.

Beträffande nu sist berörda spörsmål anför telegrafstyrelsen, att automatstationen beräknades behöva bibehållas inom nuvarande lokaler ytterligare 10 à 20 år och att en för tidigt framtvingad flyttning av stationen skulle betyda en kapitalförstörelse, som av allt att döma skulle närma sig eller rent av överstiga inköpskostnaden för fastigheten. Dessutom vore telegrafverket i stort behov av ytterligare lokaler för sina olika avdelningar, varför ett inköp av fastigheten ytterligare motiverades av att telegrafverket härigenom skulle kunna täcka en del av denna lokalbrist.

Styrelsen framhåller slutligen, att det ur telegrafverkets synpunkt sålunda vore av största betydelse att undvika, att fastigheten förvärvades av privatpersoner, som efter nuvarande hyreslagstiftnings upphörande eventuellt skulle söka utnyttja det tvångsläge telegrafverket befunne sig i på grund av den i fastigheten inrymda, dyrbara telefonanläggningen. Med hänsyn till de höga priser, som under nu rådande förhållanden betalades för välbelägna fastig-

heter i staden, vilket bland annat framginge därav att privata spekulanter erbjudit ett högre pris än vad telegrafverket skulle få betala för fastigheten, hade styrelsen, särskilt med tanke på nämnda tvingande skäl för telegrafverket, ansett angeläget att fastigheten förvärvades. Styrelsen hade därför upprättat preliminärt köpekontrakt, som vore bindande under förutsättning att Kungl. Maj:ts tillstånd till köpet erhöles före den 1 juli 1946.

Den kontanta köpeskillingen för fastigheten utgör skillnaden mellan den totala köpesumman 500 000 kronor och fastigheten åvilande inteckningsgäld. Gälden uppgår enligt vad telegrafstyrelsen upplyser till 180 000 kronor och utgöres av till den 1 januari 1948 bundet lån hos Allmänna Änke- och Pupillkassan, löpande med 3,1 % ränta. Förräntning och amortering av detta lån förutsätter styrelsen skola handhas av riksgäldskontoret och redovisas över riksgäldsfonden.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer telegrafstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte för riksdagen framlägga förslag om inköp för telegrafverkets räkning av ifrågavarande fastighet till ett pris av 500 000 kronor.

Det synes mig önskvärt, att ifrågavarande fastighet förvärfvas för telegrafverkets räkning. Med hänsyn till den stora kapitalinvestering som redan gjorts genom att till fastigheten förlagts den nuvarande automatstationsanläggningen, och då denna beräknas böra bibehållas inom fastigheten ytterligare 10 à 20 år, anser jag mig icke böra motsätta mig, att den preliminärt avtalade köpeskillingen, ehuru hög, godtages. På Kungl. Maj:t torde få ankomma att godkänna det upprättade köpekontraktet. Departements-
chefen.

Fastigheten är för närvarande belastad av ett bundet inteckningslån om 180 000 kronor. På sätt telegrafstyrelsen förutsatt bör betalningsskyldigheten för lånet övertagas av staten och förvaltningen av detsamma uppdragas åt riksgäldskontoret. Lånet bör i fortsättningen redovisas på riksgäldsfonden. Å kapitalbudgeten bör på grund härav anvisas ett belopp, motsvarande hela köpeskillingen eller 500 000 kronor.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Inköp för telegrafverkets räkning av fastigheten Heimdal nr 1 i Stockholm* å kapitalbudgeten under Statens affärsverksfonder, Telegrafverket, för budgetåret 1946/47 anvisa ett investeringsanslag av kronor 500 000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Fredric Hawerman.